

Geceleyin Gökyüzü Haritası

GECELEYİN GÖKYÜZÜNÜ KEŞFETMENİZ, ÖĞRENENİZ, VE EĞLENMENİZ İÇİN HER AY ÜCRETSİZ*

Gökyüzü Takvimi - Haziran 2009

- 3 Ay ve Spica yakın görünümde UT 18'de (akşamüstü gökyüzü).
- 5 Venüs en büyük doğu uzanımında, Güneş'in 46° batısında, UT 21'de (sabah gökyüzü). Par. -4.3 kadir.
- 7 Ay ve Antares çok yakın görünümde UT 3'te (geceyarısı gökyüzü). Örtülme Kuzey Amerika'nın güney ve doğusu ile Güney Amerika'nın kuzeyinden ve KB Afrika'dan görülebilir.
- 7 Ay dolunay evresinde UT 18:12'de. Haziran ayında dolunaya "Gül Ayı", "Çiçek Ayı" ya da "Çilek Ayı" denir.
- 10 Ay enöte konumunda (Dünya'ya en uzak konumda) UT 16'da (uzaklık 405,787km; açılal büyüklük 29.5').
- 13 Merkür en büyük uzanımında, Güneş'in 24° batısında (sabah gökyüzü) UT 12'de. Par. +0.6 kadir, güneş doğmadan KKD ufkunda alçak ufukta. Venüs ve Ülker civarında.
- 13 Ay ve Jüpiter yakın görünümde UT 15'te.
- 15 Ay sondördün evresinde UT 22:14'te.
- 19 Ay ve Venüs yakın görünümde UT 13'te. Par. -4.2 kadir.
- 20 Ay ve Ülker yakın görünümde UT 18'de. (Güneş'le 29°, sabah gökyüzü).
- 21 Yaz gündönümü UT 5:45'te. Güneş gök eşleğinin en uzak kuzeyinden geçtiği anda Kuzey Yarımküre'de yaz mevsimi, Güney Yarımküre'de kış mevsimi başlar.
- 21 Venüs Mars'ın 2.0° GGD'sunda UT 6'da. (Güneş'ten 45°, sabah gökyüzü). Par. -4.2 ve +1.1 kadir.
- 22 Merkür Aldebaran'ın 3.2° KKB'sında UT 0'da. (Güneş'ten 21°, sabah gökyüzü). Par. 0.2 ve +0.9 kadir.
- 23 Ay enberi konumunda (Dünya'ya en yakın) UT 11'de (358;014km; 33.4'). Yeni Ay'dan sadece 15 saat sonra. Yüksek gelgit bekleniyor.
- 25 Ay ve Arkovani kümesi (M44) yakın görünümde UT 4'te.
- 26 Ay ve Regulus yakın görünümde UT 18'de.
- 27 Ay ve Satürn yakın görünümde UT 21'te. Par. +1.0 kadir.
- 29 Ay ilkdördün evresinde UT 11:28'de.

Daha fazla gökyüzü olayı ve bağlantılar <http://Skymaps.com/skycalendar/>

Tüm zamanlar Evrensel Zaman (UT) ölçeği birimindedir. (ABD Doğu Yaz Saati = UT-4 saat, Türkiye Yaz Saati = UT+3 saatir.)

Bizi Twitter ile takip edin
<http://twitter.com/skymaps>

Uluslararası Astronomi Yılı 2009
<http://www.astronomi2009.org>

Kuzey Tacı (The Northern Crown) her zaman neredeyse başucunda yer alan küçük ama belirgin bir takımyıldızdır.

KJ

Çeviren: Arif Solmaz, Çanakakale, Türkiye

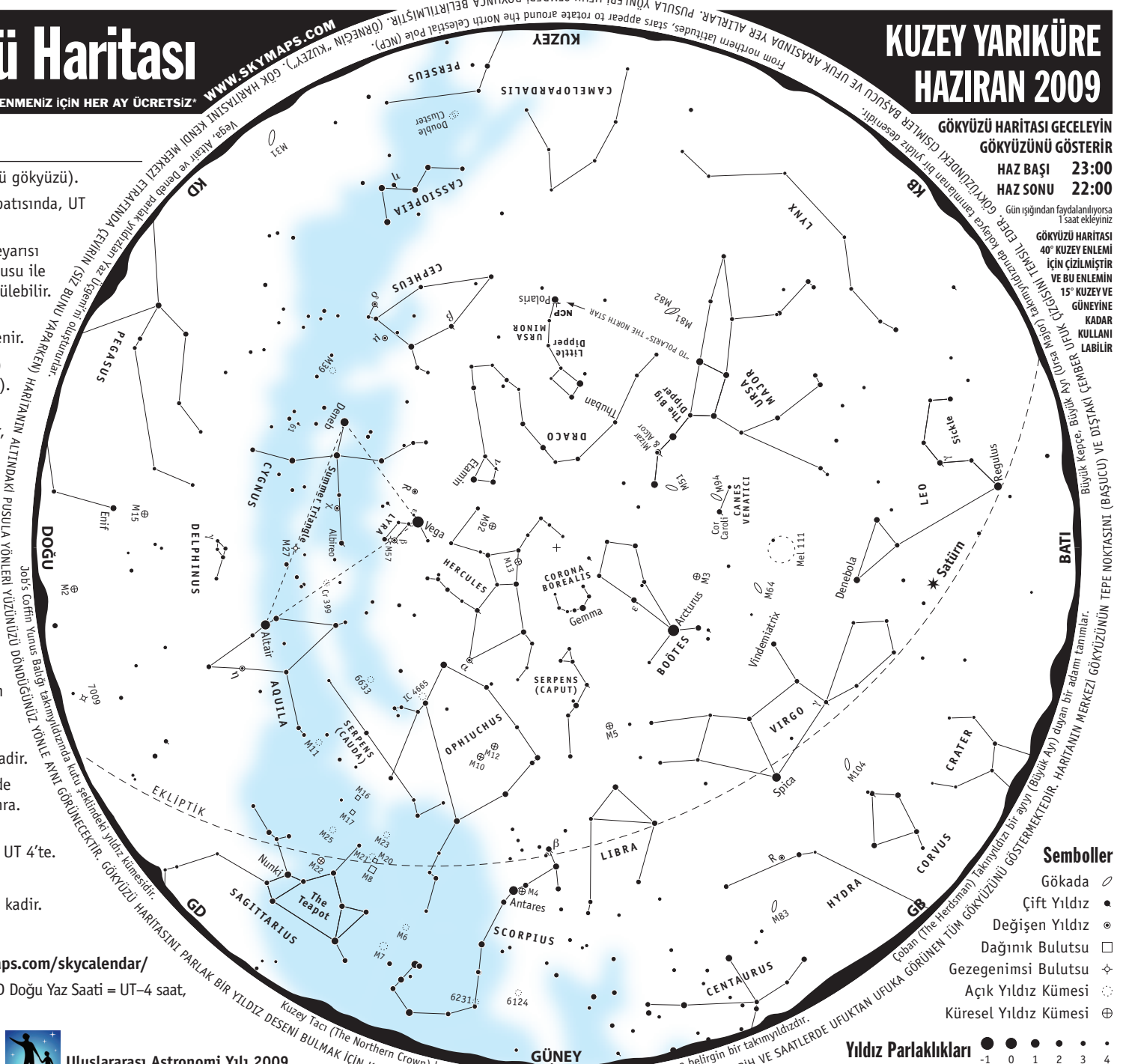
KUZEY YARIKÜRE HAZİRAN 2009

GÖKYÜZÜ HARİTASI GECELEYİN
GÖKYÜZÜNÜ GÖSTERİR

HAZ BAŞI 23:00
HAZ SONU 22:00

Gün ışığından faydalanılıyorsa
1 saat ekleyiniz

GÖKYÜZÜ HARİTASI
40° KUZEY ENLEMİ
İÇİN ÇİZİLMİŞTİR
VE BU ENLEMİN
15° KUZEY VE
GÜNEYİNE
KADAR KULLANI
LABİLİR

Semboller

- Gökada ○
- Çift Yıldız ●●
- Değişen Yıldız ⊙
- Dağınık Bulutsu □
- Gezegensimsi Bulutsu ☆
- Açık Yıldız Kümesi ○
- Küresel Yıldız Kümesi ⊕

Yıldız Parlaklıkları ●●●●●
-1 0 1 2 3 4

Copyright © 2000-2009 Kym Thalassoudis. All Rights Reserved.

* KULLANIM KOŞULLARI: TİCARİ DEĞİLDİR. ÜCRETSİZ VE EĞİTİM AMAÇLI KULLANIM. ASTRONOMİ EĞİTİM GRUPLARI BAŞLI KOPYALARINI ÜCRETSİZ OLARAK DAĞITILABİLİR. TÜM AYRINTILAR <http://Skymaps.com/terms.html> ADRESİNDE DİR

Gök Cisimleri Hakkında

Bu ay akşam üstü gökyüzünde bu sayfada listelenmiş gökcisimlerinden bir kaç daha ilgi çekici ve parlak olacaktır (aylık gökyüzü haritasına bakınız). Cisimler üç kategoride gruplandırılmıştır. Çıplak gözle kolayca görülebilenler (optik alet yardımı olmadan), dürbünle kolayca görülebilenler ve teleskop gerektirenler. **Not, bir teleskop veya büyük bir dürbünle bakıldığında tüm gökcisimleri (tek yıldızlar hariç) daha etkileyici görünürler.** Gökyüzü gözlemcileri için uygun olan optik ekipmanla görülebilen gökcisimlerini vurgulamak için, bu şekilde gruplar oluşturulur.

Geceleyn Gökyüzü Gözlemi için İpuçları

Geceleyn gökyüzünü gözlemlediğinizde, ve özellikle yıldız kümeleri, bulutsular ve gökadarlar gibi derin-uzay cisimleri için, karanlık bir bölgede gözlem yapmak her zaman en iyisidir. Sokak ışıkları veya diğer kaynaklardan kaynaklanan doğrudan ışıktan sakının. Mümkünse günümüzde büyük şehirlerin çoğunu etkisi altına alan ışık kirliliğinden uzak bir yerde gözlem yapın.

Genellikle dışarıya çıktıktan 10 ila 20 dakika sonra gözleriniz karanlığa uyum sağladığında daha fazla yıldız göreceksiniz. Ayrıca yıldız haritasını görmek için bir cep fenerine ihtiyacınız varsa ampulu kırmızı şeffaf kağıt ile kaplayın. Bu şekilde karanlığı görme gücünüz korunmuş olacaktır.

Sonuç olarak, Ay bir teleskopla görülebilecek en çarpıcı gökcisimlerinden biri olsa da parlak ışığı gökyüzünüzü aydınlatır ve sönük bir çok gökcisimini görmeyi zorlaştırır. Bu yüzden geceleyn gökyüzü gözlemi için Yeni Ay veya Son Dördün evresi civarındaki aysız geceleri deneyin.

Astronomi Sözlüğü

Kavuşma konumu – İki gökcisiminin sıralanması yani Dünya'dan bakıldığında en küçük açisal ayrıklıkta bulunmaları.

Takımyıldız – Gökyüzünün yıldız deseni içeren tanımlanmış bir bölgesi.

Dağınık Bulutsu – Yakın yıldızlarca aydınlatılan bir gaz bulutu.

Çift Yıldız – Gökyüzünde birbirine yakın görünen iki yıldız; ya kütleçekimiyle bağlı ve birbirlerinin etrafında dolanırlar (çift yıldız) ya da Dünya'ya uzaklıkları farklıdır (optik çift). Yıldızların görünür ayrıklığı açı saniyesi biriminde verilir (").

Ekliptik – Güneş'in gök küre üzerindeki Dünya'dan görülen yörüngesi.

Uzanim – İki gökcisiminin açisal ayrıklığı. Merkür ve Venüs için en büyük uzanim Dünya'dan bakıldığında Güneş'e en uzak açisal konumlarında buldukları zaman meydana gelir.

Gökada – Bir kaç milyar kadar yıldızın kütleçekimi ile bir arada bulunduğu kütle.

Küresel Yıldız Kümesi – Bir kaç bin yaşlı yıldızdan oluşan top şeklindeki grup.

Işık yılı (ıy) – 300,000 km/s hızla ilerleyen bir ışık demetinin bir yılda katettiği uzaklık.

Kadir (Parlaklık) – Bir gökcisiminin gökyüzündeki görünür parlaklığı.

Açık Yıldız Kümesi – Görece genç onlarca veya yüzlerce yıldızdan oluşan grup.

Karşı konum – Bir gökcisiminin gökyüzünde Güneş'in tam karşı konumunda olması.

Gezegenimsi Bulutsu – Bir yıldız tarafından savrulan kabuk biçimli gaz kalıntısı.

Evrensel Zaman (UT) – Gök bilimciler tarafından kullanılan zaman sistemi. Greenwich Ortalama Zamanı olarak ta bilinir. Doğu Standart Zamanı (örneğin New York) UT'den 5 saat geridedir.

Değişen Yıldız – Parlaklığı zamanla değişen yıldız.

KUZEY YARIKÜRE
HAZİRAN 2009

GÖK CİSİMLERİ

☆
☆
☆
☆
Sky maps
.com

Çıplak Gözle Kolayca Görülebilir

Altair	Aql	• Kartal takımyıldızındaki en parlak yıldız. Anlamı "uçan kartal"dır. Uz=16.8 ıy.
Arcturus	Boo	• Turuncu, K sınıfı dev yıldız. İsmi "ayı bekçisi" anlamına gelmektedir. Uz=36,7 ıy.
δ Cephei	Cep	• Sefeid örneği. Parlaklığı 5.366 gün boyunca 3.5 & 4.4 kadir arasında değişim gösterir. Yoldaş yıldız 6 kadir.
Deneb	Cyg	• Kuğu Takımyıldızındaki en parlak yıldızdır. Bilinen en büyük süperdev yıldızlardan biridir. Uz=1,400±200 ıy.
α Herculis	Her	• Yan düzenli değişen. Parlaklığı 90 gün boyunca 3.1 & 3.9 kadir arasında değişim gösterir. Yoldaş 5.4 kadirdir.
Regulus	Leo	• Aslan takımyıldızındaki en parlak yıldız. En az 1 yoldaşıyla mavi-beyaz yıldız. Uz=77 ıy.
Vega	Lyr	• Gökyüzündeki beşinci en parlak yıldızdır. Mavi-beyaz bir yıldızdır. Uz=25.0 ıy.
Antares	Sco	• Kırmızı, süperdev yıldız. İsminin anlamı "Mars'ın rakibi" dir. Uz=135,9 ıy.
Polaris	UMi	• Kuzey Kutup Yıldızı. Teleskop yardımıyla, ilgili olmayan 8 kadırlık yoldaş görülebilir. Uz=433 ıy.
Spica	Vir	• Latince ismin anlamı "buğday başağı"dır. Başak'ın sol elindeymiş gibi görünür. Uz=250 ıy.

Dürbünle Kolayca Görülebilir

η Aquilae	Aql	• Parlak Sefeid değişeni. Parlaklığı 7.166 gün boyunca 3.6 & 4.5 kadir arasında değişim gösterir. Uz=1,200 ıy.
M3	CVn	• Dürbünle bulmak kolaydır. Çıplak gözle bir an için görülebilir.
μ Cephei	Cep	• En kırmızı yıldızlardan biridir. Parlaklığı 730 gün boyunca 3.4'den 5.1 kadire kadar değişim gösterir.
Mel 111	Com	• Bereniş'in Saçı. 5 derece içerisinde parlaklıktan 5-6 kadir olan 80 yıldız yer alır. Uz=288 ıy. Yaş=400 milyon yıl.
χ Cygni	Cyg	• Uzun dönemli zonklayan kırmızı dev yıldız. Parlaklığı 407 gün boyunca 3.3 & 14.2 kadir arasında değişim gösterir.
M39	Cyg	• Şartlar uygun olduğunda çıplak gözle görülebilir. Uz=900 ıy.
ν Draconis	Dra	• Beyaz yıldızların geniş çifti. Dürbünle gözlem için en güzel çiftlerden biridir. Uz=100 ıy.
M13	Her	• Kuzey Gök Küresindeki en güzel küresel kümedir. 1714'te Halley tarafından keşfedilmiştir. Uz=23,000 ıy.
M92	Her	• M13'ten daha sönük ve küçüktür. Yıldızlarını ayırt edebilmek için bir teleskop kullanınız.
ε Lyrae	Lyr	• Ünlü çift yıldız çifti. Dürbünle bir çift yıldız görünür. Çok güçlü dürbünle her bir çift görülebilir.
R Lyrae	Lyr	• Yan düzenli değişen. Parlaklığı 46 gün boyunca 3.9 & 5.0 kadir arasında değişim gösterir.
M12	Oph	• Daha parlak M10'a yakındır. Uz=18,000 ıy.
M10	Oph	• Daha sönük M12'den 3 derece uzaktadır. Dürbünle her ikisi de bir an için görülebilir. Uz=14,000 ıy.
IC 4665	Oph	• Büyük, dağınık açık küme. Dürbünle gözlenebilir.
6633	Oph	• Dağınık açık küme. Dürbünle gözlenebilir.
M8	Sgr	□ Deniz Kulağı Bulutsusu. Karanlık şeritle örtülmüş parlak bulutsu. Uz=5,200 ıy.
M25	Sgr	• "Demlik" kapağının yaklaşık 6 derece kuzeyinde yer alan parlak küme. Uz=1,900 ıy.
M22	Sgr	• Muhteşem bir küresel yıldız kümesi. Yıldızlarını teleskopla görebilirsiniz. Uz=10,000 ıy.
M4	Sco	• Kapalı küresel küme. Optik bir araç olmadan da görülebilir. Uz=7,000 ıy.
M6	Sco	• Kelebek Kümesi. 7x dürbünle 30'dan fazla yıldız görülebilir. Uz=1,960 ıy.
M7	Sco	• Görkemli açık küme. Çıplak gözle görülebilir. Yaş=260 milyon yıl. Uz=780 ıy.
M5	Ser	• İnce küresel yıldız kümesi. Teleskopla tek yıldızlar görülebilir. Uz=25,000 ıy.
Mizar & Alcor	UMa	• Güzel görüş alanı veya dürbünle 2 yıldız görülebilir. Çift sistem değildir. Mizar parlaklığı 4 kadir bir yoldaşa sahiptir.
Cr 399	Vul	• Elbise askısı veya "Brocchi's Kümesi". Gerçek bir yıldız kümesi değildir. Uz=218 ile 1,140 ıy.

Teleskop Yardımıyla Görülen Cisimler

ε Boötis	Boo	• Parlaklığı 4.9 kadirden mavi-yeşil yoldaşa sahip kırmızı dev (par 2.5 kadir) yıldız. Ay=2.8".
M94	CVn	◊ Neredeyse tam karşıdan görülen yoğun galaksi. Uz=15 milyon ıy.
M51	CVn	◊ Girdap Gökadası. Sarmal yapısı ilk kez tanımlanan gökada. Uz=25 milyon ıy.
M64	Com	◊ Siyah Göz Gökadası. 1775'te J.E. Bode tarafından -- "küçük, bulutsu yıldız" keşfedilmiştir.
Albireo	Cyg	• Zarif çift yıldız. Turuncu ve mavi-yeşil karşı renkler içerir. Ay=34.4".
61 Cygni	Cyg	• Çekici çift yıldız. Parlaklıkları 5.2 & 6.1 kadir olan turuncu küce yıldızlar. Uz=11.4 ıy. Ay=28.4".
γ Delphini	Del	• San ve beyaz görünür. Parlaklığı 4.3 & 5.2 kadir. Uz=100 ıy. Struve 2725 çifti ile aynı bölgede.
β Lyrae	Lyr	• Öten çift yıldız. Parlaklığı 12.940 gün boyunca 3.3 & 4.3 kadir arasında değişim gösterir. Sönük olan 7.2 kadir mavi yıldız.
M57	Lyr	◊ Yüzyük Bulutsusu. Görkemli cisim. Duman-halkası şeklinde. Uz=4,100 ıy.
M23	Sgr	• Uzun yıldız kümesi. Yıldızları görebilmek için teleskop gereklidir. Uz=2,100 ıy.
M20	Sgr	□ Üç Boğumlu Bulutsu. Teleskopla bulutsu 3'e bölünmüş toz hatları şeklinde görülür. Uz=5,200 ıy.
M21	Sgr	• İnce ve etkileyici küme. Uz=4,200 ıy.
M17	Sgr	□ Omega Bulutsusu. NGC 6618 yıldız kümesini içermektedir. Uz=4,900 ıy.
M11	Sct	• Vahşi Ördek Kümesi. Dürbünle küresel bir şekilde görülür. V-şeklinde. Uz=5,600 ıy.
M16	Ser	◊ Kartal Bulutsusu. Gözlem için geniş açıklığa sahip bir teleskop gereklidir. Uz=8,150 ıy.
M81	UMa	◊ Dürbünle görülebilen güzel bir sarmal gökada. Teleskopla kolayca görülebilir.
M82	UMa	◊ M81'e yakın fakat daha sönük ve küçüktür.
γ Virginis	Vir	• Parlaklığı 3.5 kadir olan sarı-beyaz yıldız çifti. Yörünge=169 yıl. 2005 yılındaki en yakın konumunda.
M27	Vul	◊ Halter Bulutsusu. Büyükçe ve iki lopludur. En şaşırtıcı gezegenimsi bulutsudur. Uz=975 ıy.